

Макарчук В. А.

аспірант кафедри права та публічного управління
Житомирського державного університету
імені Івана Франка

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я» [1] розпочато процес зміни організаційно-правової форми на комунальне некомерційне підприємство (автономізація).

Незважаючи на те, що протягом 2014-2018 років в реформуванні системи охорони здоров'я відбулися певні досягнення, однак залишається ще в досить критичному стані. Тож, як зазначають експерти, основними проблемами на сьогодні є:

– відсутність фінансового захисту населення у випадку захворювання: половини всього бюджету системи охорони здоров'я становлять внески пацієнтів, які ті роблять, витрачаючи власні кошти;

– нераціональне використання коштів: у стаціонарних умовах лікуються нозології за якими у всьому світі проводять лікування в амбулаторних умовах, що сприяє неефективному використанню ліжкового фонду стаціонарів;

– надмірне, використання спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги;

– неефективність екстреної медичної допомоги: у 2016 році 72,9% смертей від впливу зовнішніх причин в Україні відбувалось поза межами лікарень;

– недовіра, а відповідно – супротив реформі серед медичних працівників, політиків та населення в цілому;

– поглиблення кадрової кризи: кадровий дефіцит на первинній ланці, особливо в сільській місцевості та в системі екстреної медичної допомоги, брак кваліфікованих управлінських кадрів [2].

Результатом реформування має стати створення національної моделі охорони здоров'я, діяльність та інфраструктура якої відповідатимуть суспільним потребам та враховуватимуть географічні, історичні й культурні особливості України. Під час розроблення і здійснення реформ обов'язково мають враховуватися такі регіональні особливості, як структура захворюваності, матеріальний стан лікувально-профілактичних закладів, наявність та характеристики спортивних, лікувально-оздоровчих, рекреаційних закладів, щільність населення, стан транспортно-логістичної сфери, кліматичні і природні умови, екологічне становище в регіоні тощо [3].

Отже, напрямами подальшого реформування системи охорони здоров'я в Україні мають бути [4]:

– завершити впровадження фінансових механізмів за принципом «гроші ходять за пацієнтом» на первинному рівні надання медичної допомоги та впровадити їх на рівні спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги амбулаторного та стаціонарного рівнів;

– розпочати впровадження нових фінансових механізмів шляхом реалізації програми "Безкоштовна діагностика" – у поліклініках, які увійдуть у другий етап реформи, візит до лікарів-спеціалістів та інші послуги за направленням сімейного лікаря буде оплачувати НСЗУ;

– розробити державну програму медичних гарантій на 2020 рік, яка включатиме всі рівні надання медичних послуг, котрі оплачуватиме НСЗУ у 2020 році за принципом «гроші йдуть за пацієнтом»;

– продовжити реалізацію програми «Доступні ліки»;

– перейти на електронний документообіг та адміністрування в системі охорони здоров'я;

– завершити розбудову системи громадського здоров'я, здійснити чіткий розподіл функцій та повноважень між центральними та місцевими органами виконавчої влади;

– забезпечити умови для реалізації Стратегії державної політики з питань здорового та активного довголіття населення на період до 2022 року [5];

– забезпечити реалізацію програми розвитку сільської медицини: додаткове фінансування, створення ефективної системи мотивації лікарів, впровадження практики телемедицини тощо;

– забезпечити реформування екстреної медичної допомоги;

– реформувати систему до- та післядипломної медичної освіти на основі досягнень сучасної медичної науки та доказової медицини;

– забезпечити розвиток лікарського самоврядування, як інституту регулювання якості медичної послуги та захисту прав медичних працівників [4].

Вважаємо, що продовження реалізації реформ у сфері охорони здоров'я потребує кваліфікованих управлінських кадрів, здатних впровадити вказані реформи, а також подальшого нормативно-правового врегулювання.

Список літератури

1. Васюк Н. О. Публічна політика щодо підготовки керівних кадрів у сфері охорони здоров'я: сутність понять / Кадрова політика у сфері охорони здоров'я в умовах загроз національній безпеці України: матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар.участю. Київ: ДКС-Центр, 2017. 208 с.

2. Долот В. Д. Основні напрями та пріоритети реформування сфери охорони здоров'я в Україні / Державне управління: удосконалення та розвиток. 2012. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=657>

3. Звіт Рахункової палати України про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених на виконання державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою вищими медичними та фармацевтичними навчальними закладами України. URL: [http://www.ac\(rada.gov.ua/doccatalog/document/16750191/zvit_17-2.pdf](http://www.ac(rada.gov.ua/doccatalog/document/16750191/zvit_17-2.pdf)

4. Заклади охорони здоров'я та захворюваність населення України у 2016 році / Статистичний бюлетень. Київ. 2017. 147 с.

5. МОЗ: заходи щодо розв'язання проблеми кадрового дефіциту URL: <http://www.vz.kiev.ua/?p=2283>